

har sagt tidligere, kun er Spørgsmaal om, hvornaar man vil fremkomme med denne Reform, men derimod ikke om, hvor vidt man overhovedet vil fremkomme med den, thi Reformationen vil blive nødvendig. Naar man kommer til en Indkomstskat til Staten, giver det sig af sig selv for Kjøbenhavns Bedkommende, og det giver sig saa godt som af sig selv for Købstædernes Bedkommende. For Landets Bedkommende er det min Opfattelse, at Indkomstskatten vil ikke have været i Virksomhed i ret lang Tid, før man ogsaa der vil føle Nødvendigheden af at gaa til en Reform henimod det, jeg har peget paa, nemlig, at der bliver et fælles Vigningsgrundlag, baade for Statskassen og den kommunale Skat. Dette sidste har jo for Landkommunernes Bedkommende mødt bestemt Modstand navnlig hos det ærede Medlem for Præsto Amts 6te Valgkreds (Bojsen) men navnlig ogsaa hos det ærede Medlem for Randers Amts 4de Valgkreds (Meergaard). Det ærede Medlem for Præsto Amts 6te Valgkreds erklærede selv, at han havde en gammel Kærlighed til Formue- og Lejligheds-skatten paa Landet, og det har det ærede Medlem ogsaa vist tidligere her i Salen. Jeg kan ogsaa godt forstaa, at det ærede Medlem ser saaledes paa Formue- og Lejligheds-skatten, og at han bedømmer den kun ud fra de smaa Landkommuner, som de fremtræde i deres rent ideale Stikfælde. Saaledes som Formue- og Lejligheds-skatten blev indført hos os, tror jeg nok, den begyndte første Gang med Fattigreglementet af 1803, og den Gang var den endnu mere ideal, end den er nu for Tiden, thi da var Reglen den, at man lignede Skatterne paa Beboerne efter Formue og Lejlighed, og naar man saa havde gjort det, fremlagde man Vigningen med en indtrængende Opfordring til Beboerne om, at de vilde erklære, at de ikke blot vilde give, hvad der var lignet paa dem, men endog vare villige til at give mere. Dette viser, hvorledes man er begyndt med denne Skat, men viser tilige, hvor langt man er kommen bort fra selve Begyndelsen. Set saaledes i sin rent ideale Stikfælde i det lille Samfund, hvor alle kende hinanden, hvor enhver ved, hvad enhver af de andre er i Stand til at magte, naar det gælder om at bære Byrderne til Kommunen, har denne Skat jo noget meget tiltalende ved sig. Men den er ikke anvendelig, saa snart der kommer en Udvikling af Forholdene, saa snart der f. Eks. kommer en stærk Jorogelse af Befolkningen i Kommunen, saa at det indgaaende Kendskab til hinanden gaar bort. Men hertil kommer, at selv, hvor den praktiseres, saaledes som det ærede Med-

lem for Præsto Amts 6te Valgkreds (Bojsen) tænkte sig den praktiseret, har den alligevel en stor Skabank, og det er den, at enhver Appel i Grunden bliver umulig. Naar man ligner paa en Nabo paa den Maade, at man siger: Ja, den Mand kan taale det, og den Mand kan taale det, og kan han taale det, saa vil den Mand kunne taale det osv., hele Rækken ned igennem, saa er det ikke muligt for en enkelt af disse at faa forandret sin Ansættelse; thi den lignende Myndighed kan ikke give nogen Forklaring paa, hvorfor den har lignet just paa denne Maade, i alt Fald ikke nogen Forklaring, som kan blive Genstand for Appel, det er givet. Denne Vanskelighed har der nu altid været ved Formue- og Lejligheds-skatten, men det er traadt lærlig stærkt frem, efter at Appellinstansen i 1855 og først i 1867 er bleven væsentlig forandret i sin Sammensætning. Amtsraadet har derigennem faaet en Sammensætning, hvorved Halvdelen af Amtsraadets Medlemmer nærmest repræsenterer Sogneraadet, og som Følge deraf har en stærk Opfordring til at holde paa de Resultater med Hensyn til Vigningen, som ere fastsatte af Sogneraadet og nu ere Genstand for Paaanke. Naar man har set en Række Skatteklager fra de forskellige Egne af Landet — hvad jeg jo sikkert har haft adskillig mere Lejlighed til end det ærede Medlem for Præsto Amts 6te Valgkreds — vil man se, hvor overordentlig vanskeligt det er at faa gennemført en Klage i Amtsraadet, fordi Stemmerne der noget nær vilde komme til at staa lige mod hinanden. Derfor er Formue- og Lejligheds-skatten, der har begyndt med at have sine meget gode Sider, i Færd med at slutte med at blive en Skat, som er meget behagelig i et lille Samfund, hvor alle kende hinanden, hvor alle høre til Familien, men meget ubehagelig ogsaa i dette lille Samfund, naar der kommer en ind, som ikke hører til Familien, og aldeles umulig i det store Samfund.

Derfor tvivler jeg ikke paa, at naar man først lærer Indkomstskatteloven at kende, vil man ogsaa i Landkommunerne gaa over til at tage samme Vigningsgrundlag som for Indkomstskatten. Dermed være det ikke sagt, at man skal tage Stats-Indtægts- og Formueskatten og gøre den anvendelig paa Kommunerne uden nogen som helst Forandring. Det er jo ikke Meningen. Der kan meget vel ske Ændringer; men det, man skulde komme bort fra, er dette, at staa med to forskellige Vigninger, to Vigninger, der afvige fra hinanden med Hensyn til Vigningsgrundlaget.

Jeg skal slutte med en kort Bemærkning